

суму бажанні, навраз
покладених на нього
вище визначеній
“член” та сучасні внутрішні
ного характеру. Не
уточнення положення
ародних договорів,
нального законодавства
того приводу, що
юдні договори України
в порядку, установлений
айні, яка зобов'язує не
иве значення для виконання
до загальних положен
оговорів, в першу
ементайційних зароб
ння, гарантованості і
лімітних” договорів 91%.

мо гато зastosування по
год, тому що для
Виходчи з цього
ад положень Європейського
року) суди України в
рішення Європейського
статью 5 даної Конвенції
ку) повинний звернути увагу
“кожній” аналіз деяких ре
їв у відношенні того, чи
о національного суду
рактеру встановлюють
положення того чи іншого
застосуванні національ
но ущемляє в який та
сти до серйозних колапсів
рав і свобод людини, та
процес правової адміністрації
так ще і з урахуванням
ієрту може стати причиною
е потребних дискусій
ється можливим уже вже
єропейської Української
нціональній прецедентності
а практика застосування
та поглибленим процесом
стає багатоплановим
олісні моменти сайтів
ложення монополістів в
людина, як засіб пра
ї міжнародних стандар
ту прав і свобод людини
їдеї всіх напрямків

од. 4 листопада 1950 р.
2. Закон України Ти
говори України Упоряд
ненів С.Р. – К., 2001; 3. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України
1996. – К., 1996; 4. Левченко Ю.М. Проблеми захисту прав людини на сучасному етапі
суспільства // Міжнародна наукова конференція “Україна в контексті процесу глобалізації:
реалії та національна стратегія” 23-24 листопада 2001 р. – м. Дніпропетровськ 2001; 5. Лукашук
Конституції государств и международное право. – М., 1998; 6. Постанова Верховного Суду
№ 05-3342 від 18 вересня 2000 // Практика застосування законодавства України. – К., 2001;
Лихова Я.В. Регулювання міжнародних договорів нормами Конституції України //
Міжнародна наукова конференція “Україна в контексті процесу глобалізації: нові реалії та
національна стратегія” 23-24 листопада 2001 р. – м. Дніпропетровськ, 2001.

С.Я.ЛИХОВА

ВПЛИВ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ НОРМ ПРО ОХОРОНУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СУЧASНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

В КК України 2001 року передбачені кримінально-правові норми, які встановлюють відповідальність за порушення права інтелектуальної власності. В тій редакції, в якій вони були затверджені, їх слід вважати новелами кримінального законодавства. Мова іде про ст. 176 КК (”Порушення авторського права і суміжних прав”, ст. 177 КК України ”Порушення прав на промислову власність” та ст. 229 КК України ”Незаконне використання товарного знаку”). Автор даного дослідження не ставить перед собою мету давати коментар до цих статей, але зазначає, що це вже зроблено на високому рівні П.С. Матищевським та П.П. Андрушком¹. Але ми полягаємо в розумінні інтелектуальної власності як родового об’єкту певної групи прав. Поділяючи позицію професора П.С. Матищевського, ми вважаємо, що об’єктом прав на промислову власність є право власності, відповідно до якого здійснюється володіння, використання та розпорядження майном².

Відповідно, виникає питання, чи є право інтелектуальної власності окремим інститутом, чи це тільки слід розуміти як правовідносини, що виникають в процесі володіння, користування та розпорядження результатами інтелектуальної діяльності людини. Високий ступінь бланкетності кримінально-правових норм щодо відповідальності за порушення права інтелектуальної власності зробить необхідним дослідження регулятивного застосування в галузі інтелектуальної власності, а конкретно цивільно-правових норм та норм міжнародного права. До речі, в регулятивному законодавстві саме поняття інтелектуальної власності відсутнє, а його зміст тісно пов’язується із поняттям власності. Щоб дослідити зміст інтелектуальної власності слід звернутися і до міжнародних нормативних актів, які стосуються інтелектуальної власності. В першу чергу, це Протокол № 1 до Європейської Конвенції про захист прав людини і основних свобод. Необхідність в появі статті 1 Протоколу № 1 бере свій початок в історії Всесвітньої декларації прав людини, яка виявила серйозні розбіжності між політичними та економічними системами світу і підірвала традиційну капіталістичну концепцію власності, яка виникла із фундаментальних прав людини. Дійсно, ст. 17 Всесвітньої декларації стосується права на приватну власність, але в загальних нечітких вирахах, і ні в Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, ні в Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права, ніде не зазначено, що власність – це право власності. Основним регіональним документом щодо захисту прав людини є Європейська Конвенція про захист прав людини та основних свобод. Історично захист права власності із зазначеного документу не був закріплений у цій Конвенції, а був закріплений у статті 1 Протоколу № 1 до Європейської Конвенції, який в зв’язку із тим, що держави-учасниці Конвенції мали багато проблем у обговоренні змін, зокрема питання захисту права власності до первісного варіанту Конвенції. Саме тому це змінне положення було включено до Конвенції шляхом підписання Протоколу № 1 тільки у 1952 році, а не у 1950 році, як в “основний” текст Конвенції. На даний момент стаття 1 ”Захист права власності” Протоколу № 1 є єдине із найбільш застосовуваних статей Конвенції. Зразу після прийняття Протоколу № 1 змінне положення стосовно захисту права власності не передбачало захисту майнових прав людини, але в подальшому в рішеннях Європейського суду з прав людини було встановлено, що стосується не тільки мирного володіння власністю, а й права власності як такого.

© ЛИХОВА Софія Яківна, кандидат юридичних наук, доцент Київського національного
університету ім. Т.Шевченка

Необхідно зазначити, що права, які захищаються статтею 1 Протоколу № 1, параграфом 1 статті 6 Європейської конвенції як права "цивільного характеру", стаття 6 Європейської конвенції передбачає захист права на справедливий судовий визначення цивільних прав та обов'язків, то це означає, що особа, у право відносин втручання і особливо у випадках виконання рішення суду, має право на національному суді, створеному та діючому згідно з положеннями Конвенції. Протоколу № 1 захищається традиційна концепція власності, що включає розуміння (права *in rem*), взаємовідносин між приватними особами (права *in personam*) та взаємовідносини, інтелектуальну власність. Таким чином, слід зробити інтелектуальна власність, включаючи патенти, також має вважатися власністю статті 1 Протоколу № 1. Характеристикою власності є право користування розпорядження. Згідно з положеннями Конвенції визнання користування власністю, але існуючі прецеденти дають можливість зробити висновок про те, що може бути зобов'язаний робити певні дії щодо своєї власності, та користування цією власністю можуть бути обмежені державою. Право розпорядження відповідно до ст. 1 Протоколу № 1 є традиційним та фундаментальним власністю. Це право передбачає можливість вступу власника у правові особою, незалежно від форми, в якій ці відносини відбуваються³.

Крім того, значення статті I Протоколу № 1 полягає в тому, що на відміну від інших положень Конвенції, дана стаття прямо захищає не тільки фізичних осіб. Цей аспект даної статті має надзвичайно важливе значення, оскільки система держав-членів засновується на праві приватної власності і праві економічні одиниці в якості "юридичних осіб". Разом із тим Європейський суд також надав більш широкого змісту поняття "особа" відповідно до Конвенції, також церквам в якості неурядових організацій, які не є комерційними підтримувати позови у відповідності до статті I Протоколу № 1. Більшість людини і основними свободами можуть користуватися реально лише приватні статті, які регулюють ці права і свободи, можуть тлумачитися як такі, розповсюджуються на "юридичних осіб". В деяких випадках Європейський суд формулює, що термін "майно" стосується всіх "закріплених прав", які може довести Європейський суд надзвичайно широко тлумачити поняття "майно", і заявляє, що умовах навіть "репутація" може бути прирівняна до права власності⁴.

Міжнародне законодавство, яке регулює та охороняє відносини, які виникли в результаті використання та розпорядження об'єктами інтелектуальної власності є досить чіткою нормою. Вона встановлює, що національне законодавство про охорону прав інтелектуальної власності має чинність тільки в межах тієї держави, яка його прийняла. За межами цієї держави охорона результатів інтелектуальної діяльності не надається. Тут виникає питання, чи може бути використовуваними зазначені результати без дозволу їх власника чи володільця належної винагороди. Такий стан не міг задоволити суб'єктів прав інтелектуальної власності. Тому вже з кінця минулого століття починають укладатися міжнародні угоди, передбачаючи охорону прав на результати творчої діяльності і за умовами виникнення. Такі угоди хоч і не завжди досягали поставленої мети, проте сприяли підвищенню ефективності, доцільністі і випріяннями. Тому їх розвиток триває. Так склалася система охорони інтелектуальної власності.

На сьогодні найбільш авторитетною організацією є Всесвітня організація власності (ВОІВ), яка була утворена шляхом підписання 14 липня 1967 року в Конвенції щодо її утворення, яка набула чинності в 1970 році. У грудні 1974 року ВОІВ статусу спеціалізованої установи Організації Об'єднаних Націй.⁵

В міжнародно-правовому розумінні інтелектуальна власність поділяється на групи – промислова власність та авторське право. У міжнародно-правовій практиці власність охоплює також вказівки джерел походження та найменування місця (географічні вказівки).

Основними міжнародними документами щодо охорони права промислової власності є Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883 р.), яка на сьогодні має численними доповненнями. Відповідно до цієї Конвенції правовій охороні підлягають:

ротоколу № I, після чого виникає право промислової власності, на які видаються патенти, а також товарні знаки, зразки, фірмові найменування.

Мадридська угода про припинення неправдивих (фальшивих) або таких, що можуть ввести в кважівок про походження товару (1895 р.) охороняє такий різновид інтелектуальної власності як право на найменування походження товару. Вона також неодноразово використовувалася і доповнювалася. Інші об'єкти права промислової власності та правові засоби використання включали власників цивільного обороту, товарів і послуг охороняються наступними (права in rebus) одно-правовими актами: Найробський договір про охорону олімпійського символу (1981 р.); Договір про закони на товарні знаки (1994 р.). Цей договір підписала і Україна; Договір про патентну кооперацію (1979 р.). Україна є учасницею цього Договору; Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для патентної процедури (1977 р.); Мадридська угода про міжнародне реєстрацію знаків (1891 р.). Учасницею цієї угоди є Україна. Угода переглядалася у Брюсселі в 1900 р., у Вашингтоні в 1911 р., у Гаазі в 1925 р., у Гренаді в 1934 р., у Ніцці в 1957 р., у Стокгольмі в 1967 р. і у 1979 р.

Крім того, слід назвати ще Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію (1989 р.), Лісабонську угоду про охорону найменувань місця походження та їх реєстрація (1958 р.), Гаазьку угоду про міжнародне депонування промислових зразків (1925 р.), Страсбурзьку угоду про Міжнародну патентну класифікацію (1971 р.); Ніцьку угоду про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків (1957 р.), Віденську угоду про заснування Міжнародної класифікації зображенів елементів знаків (1973 р.) та угоду про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків (1968 р.).

Міжнародна охорона авторських прав здійснюється на рівні наступних міжнародних конвенцій: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886 р.). Учасницею цієї Конвенції є Україна; Римська конвенція про охорону інтересів виконавців фонограм і організацій мовлення (1961 р.); Женевська конвенція про охорону виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (1971 р.); Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через функціональні засоби (1974 р.); Всесвітня конвенція про авторське право (Женева, 1952 р.).⁶

Практика європейського суду з прав інтелектуальної власності дозволяє зробити висновок про те, що під "інтелектуальною власністю" слід розуміти різновид власності як родового поняття. В інтелектуальні власності поділяється на три підвиди: авторське право і суміжні промислові власності та засоби індивідуалізації. Це є надзвичайно важливим, адже право виконує щодо інтелектуальної власності охоронну функцію і на сьогодні серйозні проблеми саме на теоретичному рівні розуміння змісту цього феномену. А з свою чергу, вже призвело до конструктування недосконаліх кримінально-правових норм охорони права інтелектуальної власності. Ці кримінально-правові норми (мова в даному випадку про ст. ст. 176, 177, 229 КК України) містять глибоке протиріччя як на рівні визначення змісту родового об'єкту даних юридичних складів злочинів, так і на рівні змісту окремих компонентів цих юридичних складів злочинів.

Право інтелектуальної власності – це право володіння, користування і розпорядження інтелектуальної діяльністі на свій розсуд.

Стеж, якщо є інтелектуальна власність, то, очевидно, що є і право інтелектуальної власності. Не може бути власності без права власності. Але питання про те, чи є результати інтелектуальної діяльності об'єктом права власності, – викликає дискусію. Із цього приводу існує дві точки зору на тему, які резултати інтелектуальної діяльності визнають об'єктами права власності. Більшість правових систем визнають виключне право на використання резултатів інтелектуальної діяльності. Проте чимало результатів інтелектуальної діяльності визнають об'єктами права власності (США, Франція та ін.). Такі різні підходи в законодавстві є відображенням дискусії з цього приводу на міжнародному рівні.

Український законодавець у цьому питанні теж займає дещо непослідовну позицію. За України "Про власність" будь-які резултати інтелектуальної діяльності визнаються об'єктами права власності (приватної, комунальної чи державної). Проте закон України про інтелектуальну власність непослідовні у визначенні права на резултати творчості. Закон України "Про авторське право і суміжні права" в ст. 14 визнає за авторами творів науки, літератури і мистецтва лише виключні права на використання твору. Такої ж позиції дотримано і в Законі

України "Про охорону прав на сорти рослин", який в ст. 4 проголошує: "Патент на сорт авторство на сорт і виключне право на його використання". Вірогідно, що такої саме дотримується і Закон України "Про племінне тваринництво", проте прямого свідчення того Закону немає. Отже, принаїмні три закони України право на результати творчої обмежують лише виключним правом на використання цього результату. Інші закони про промислову власність результати науково-технічної творчості чітко і однозначно визнають об'єкти власності з усіма наслідками, що з цього випливають.

Наприклад, такі відомі вітчизняні вчені-цивілісти, професори О.А. Підопригоро та Підопригоро є прихильниками тієї точки зору, за якою за творчими визнається право на іхні витвори¹.

Такий підхід в розумінні права інтелектуальної власності поділяють і окремі зарубіжні залежності, які вивченню міжнародної охорони інтелектуальної власності⁸.

На жаль, на сьогодні кримінальні законодавства України знаходиться в пропозиції, які вимагають додаткової розробки та підготовки окремої нормативної активації щодо захисту інтелектуальної власності⁶.
загальним підходом до розуміння інтелектуальної власності. Це протиріччя проявляється в наступних моментах. В КК України 2001 року містяться, прийнятні, три статті, які слід вважати нормами, що мають свою мету охорону результатів творчої діяльності людини (ст. ст. 176-178 КК України). При цьому, хоча ці статті охороняють об'єкти права інтелектуальної власності, вони в різних розділах Особливої частини КК України, тобто мають по-своєму специфіку. Загальною особливістю цих кримінально-правових норм є високий рівень бланкетності.

В КУ України 2001 року чітко проведено принцип, за яким всі форми захищаються однаково, чого не можна сказати про різновиди (підвали) власності.

1. Слід визначити те місце, яке, відповідно до змісту родового об'єкту, повинні статті, що містять злочини проти інтелектуальної власності в системі Особливої частини України. Видовим об'єктом злочинів проти інтелектуальної власності є право інтелектуальної власності, яке, відповідно до позицій вчених-цивілістів, слід розуміти як сукупність та компонентів, які володіння, користування, розпорядження. Такий підхід, але на більш рівні узагальнення, закладений і в ст. 41 Конституції України. Отже, місце статті передбачають злочини проти інтелектуальної власності саме в розділі VI Особливої частини України "Злочини проти власності".

2. Виділься з зв'язку з цим невиправданим підхідом законодавця, який "роздирає" власності на його окремі різновиди і речеве право (чи право власності) охороняє ~~не~~ родового об'єкту в розділі VI Особливої частини КК України, а право інтелектуальної власності, в свою чергу, знову-ж таки "роздирає" на три різновиди, і охороняє авторські та суміжні права та право промислової власності на рівні додаткових безпосередніх об'єктів в розділі V Особливої частини КК України, де містяться статті, що передбачають відповідальність за злочини проти виборчих, трудових та інших осібництв прав та свобод людини та громадянства (ст. ст. 176, 177 КК України), а злочин проще одного із різновидів інтелектуальної власності – ст. 229 КК України, поміщає в розділ VII Особливої частини КК України "Злочини у сфері господарської діяльності" (ст. 229 КК України).

Окрему проблему викликає саме ст. 229 КК України. На нашу думку, якщо законодавці України 2001 р. чітко провів позицію, що всі форми власності повинні охоронятися в єдиного родового об'єкту, то, тим більше, всі різновиди цих форм теж повинні охоронятися в межах даного об'єкту. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, тобто послуг є компонентом інтелектуальної власності. Такий підхід відображенний і на міжнародно-правових актів і на різних сучасних нормах.

Ці положення вимагають кардинальних структурних змін в КК України, але є міркування і щодо змісту тих норм, які містяться в КК України сьогодні, і які, на нашу думку, вимагають вдосконалення негайно.

1. В ст. 177 КК України дається вичерпний перелік об'єктів промислової власності, які залишаються незрозумілим, чому поза межами кримінально-правової охорони залишаються об'єкти права промислової власності, як рационалізаторська пропозиція та право на селекцію, що появляється в галузі тваринництва. В той же час, законодавець, відповідно до тексту ст. 177 КК України, відносить до об'єктів права промислової власності право на зазначення походження товару. Таке положення слід вважати некоректним, адже, відповідно до цивільного законодавства право на зазначення походження товарів відноситься до

ні, а до права на засоби індивідуалізації учасників
виходячи із логіки чинного КК України, місце
з ст. 229 КК України. Таким чином, в КК України
законодавством і невідповідно розриваються не тільки
елементи підживід самої інтелектуальної власності, але
зокрема і охоронному законодавстві.

І. Двоючий вічерпний перелік об'єктів інтелектуальної власності кримінально-правової охорони ті з них, які можуть бути у більшому. На нашу думку, слід сприйняти підхід, в якому в Книзі Четвертій "Право інтелектуальної праці" інтелектуальної власності "... інші результати індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг".
ІІ. Ще однією проблемою, яка виникає при аналізі норм, є проблема потерпілого. Відповідно до назви розділу, тут міститься зложини проти окремих прав людини і тварини, але з точки зору інтелектуальної власності можуть бути і юридичні особи, осібні права на індивідуалізацію. Право автора і авторського автором твору є фізична особа, якій належить особисті пов'язані з особистими немайновими можуть виникнути питання про охорону права юридичних осіб на об'єкти та суб'єкти суміжних прав з виконавці, виробниками фірмами та іншими юридичними особами.

4 - тільки юридичні особи.

4. Одним із об'єктів права інтелектуальної власності є, у тому числі секрети виробництва (ноу-хай). Це поза межами кримінально-правової охорони.

ЗКУ України щодо захисту інтелектуальної власності склав високого ступеню конкретизації окремих елементів корупції (ЗКУ України) привело до значного звуження сфери їх кримінально-правової охорони залишилася значна кількість видів їх власності.

1. Енциклопедико-практичний коментар до Кримінального кодексу. Відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2002. – С. 356-360.

2. Особлива частина: Підручник для студентів юридичного факультету. С.Я. Лихова та інші. За редакцією П.С. Матишевського. – С. 288; 3. Мармазов В.Є., Пушкар П.В. Захист прав та міжнародно-правовий захист прав людини: Навчально-практичний посібник /За редакцією "Юридична книга", 2001. – С. 28-40; 4. Гом'єн Д., Харрис, Р. Права людини в Європейській соціальній хартиї: право на чесну та порядну працю /Д. Гом'єн, Р. Харрис. – С. 406-407, 409; 5. www.wipo.org; 6. Підопригора О.А. Підприємництво як джерело приватної власності України: Навч. посібник для студентів фінансово-економічних спеціальностей. – К.: Інтер, 1998. – С. 160-176; 7. Підопригора О.А.. Підприємництво як джерело приватної власності України: Навч. посібник для студентів юридичного факультету. – К.: Університетська книга, 2001. – С. 14.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ПРАВОВОЙ

Позы человека являются одними из высших ценностей, дающей самые различные аспекты индивидуального и общественного бытия. Позы человека неотчуждаемы. Никто не может личность, права на жизнь на личную неприкосновенность.

СУШИНА Е.Б., старший преподаватель Мариупольского

пощує: "Патент на сорт ...
ірогідно, що такої самої ...
прямого свідчення того ...
результати творчої діяльності. Інші закони про промислову ...
зачно визнають об'єктами ...
нності, а до права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. ...
виходячи із логіки чинного КК України, місце цього об'єкту кримінально-правової ...
ї в ст. 229 КК України. Таким чином, в КК України намічається певне протиріччя із ...
лем законодавством і невідповідно розриваються не тільки окремі різновиди власності, а ...
елементи підвідів самої інтелектуальної власності. Тобто порушується єдність підходу ...
риманів і охоронному законодавству.

2. Давачи вичерпний перелік об'єктів інтелектуальної власності законодавець залишає поза ...
кримінально-правової охорони ті з них, які можуть виникнути і обов'язково виникнуть ...
тут'юму. На нашу думку, слід сприйняти підхід, закладений в Проекті Цивільного ...
у, в якому в Книзі Четвертій "Право інтелектуальної власності" вказано при переліку ...
права інтелектуальної власності "... інші результати інтелектуальної діяльності і засоби ...
затверджені відповідно до правил інтелектуальної власності".

3. Ще однією проблемою, яка виникає при аналізі норм, передбачених ст. ст. 176, 177 КК ...
є проблема потерпілого. Відповідно до назви розділу V Особливої частини КК ...
тут містяться злочини проти окремих прав людини і громадянства. Суб'єктами права ...
тупальної власності можуть бути і юридичні особи, особливо це стосується суміжних ...
прав на індивідуалізацію. Право автора і авторське право – це не ідентичні поняття. ...
автором твору є фізична особа, якій належить особисте немайнове право, то майнові ...
їкі пов'язані з особистими немайновими можуть належати і юридичним особам. ...
питання про охорону права юридичних осіб на об'єкти інтелектуальної власності. ...
склад, суб'єктами суміжних прав є виконавці, виробники фонограм та організації мовлення. ...
– тільки юридичні особи.

4. Одним із об'єктів права інтелектуальної власності є нерозкрита (конфіденційна) ...
у тому числі секрети виробництва (ноу-хау). Цей об'єкт інтелектуальної власності ...
подає поза межами кримінально-правової охорони.

В КК України щодо захисту інтелектуальної власності склалася парадоксальна ситуація – ...
ення високого ступеню конкретизації окремих елементів юридичних складів злочинів (ст. ст. ...
КК України) призвело до значного звуження сфери їх застосування. Таким чином, поза ...
римінально-правової охорони залишилася значна кількість як об'єктів, так і суб'єктів ...
інтелектуальної власності.

1. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 2-ге вид., переробл. та ...
Відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2002. – С. 356-363; 522-526; 2. Кримінальне право ...
Особлива частина: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. Г.В. Андрусів, П.П. ...
шко, С.Я. Лихова та інші. За редакцією П.С. Матищевського та інших. – К.: Юрінком Інтер, ...
– С. 288; 3. Мармазов В.С., Пушкар П.В. Захист прав та майнових інтересів у Європейському ...
прав людини: Навчально-практичний посібник /За ред. Оніщук М.В. – К.: Видавничий ...
"Юридична книга", 2001. – С. 28-40; 4. Гомвєн Д., Харрис Д., Звак Л. Європейська конвенція ...
человека и Європейская социальная хартия: право и практика. – М.: Изд-во МНИМП, ...
– С. 406-407, 409; 5. www.wipo.org; 6. Підопригоро О.А., Підопригоро О.О. Право ...
тупальної власності України: Навч. посібник для студентів юрид. вузів і фак. ун-тів. – К.: ...
Інтер, 1998. – С. 160-176; 7. Підопригоро О.А., Підопригоро О.О. Право інтелектуальної ...
України: Навч. посібник для студентів юрид. вузів і фак. ун-тів. – К.: Юрінком Інтер, ...
– С.11. 8. Минков А.М. Міжнародна охона інтелектуальної собственности. – СПб: ...
2001. – С. 14.

E.B. МИШИНА

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЭКОЛОГО-ПРАВОВОЙ СТАТУС ЧЕЛОВЕКА

Человека являются одними из высших ценностей человеческой цивилизации, ...
имеющей самые различные аспекты индивидуального и общественного бытия.

Человека неотчуждаемы. Никто не может лишить человека его естественных ...
ных прав – права на жизнь, на личную неприкосновенность, свободный выбор способов

МИШИНА Е.Б., старший преподаватель Мариупольского гуманитарного института